

SÖZ SIRASI SENDE 'MERKEZ'

DOLAR VE EURO'DAKİ HIZLI YÜKSELİŞ İŞLERİ NASIL ETKİLEDİ?

BANKACILIK SEKTÖRÜ

Dolar böyle giderse durgunluk kaçınılmaz

Sektörün büyük bankalarından birinin genel müdürü dolar kurunun 2.30'ü görmesi halinde Türkiye'de işlerin bir anda durmayacağını ancak yeni dengelerin oluşacağını söyledi. TL'deki değer kaybına bakıldığında Türkiye'nin mukayese edildiği gelişmekte olan ülkelerden çok fazla ayrılmadığını ifade eden bankacı, "Son altı ayda TL'de dolara karşı yüzde 14.6, Arjantin yüzde 20, Endonezya'da yüzde 16 değer kaybı oldu. Demek ki bu durum Türkiye'ye has değil. Türkiye'de faiz ve devalüasyondan etkilenen farklı kesimler var. Merkez Bankası'ndan faiz artışı beklememek lazım" dedi.

Sektörden bir diğer üst düzey yöneticisi de kur baskısının devam etmesi halinde enflasyonda önemli artışlar olacağını bunun da ekonomik durgunluğa yol açacağını söyledi. Bankacı, "Türkiye'de bireylerin döviz cinsinden borçlanması yasak. Böyle olmasaydı büyük kriz olurdu. Fakat ticari kurumlar açısından dışarıdan döviz borçlanan ancak döviz geliri olmayan şirketlerde sorunlar çıkacak. Şirket karlılıklarında düşüşler olacak. Genel olarak ekonomi durgunluğa girer" şeklinde konuştu.

OTOMOTİV SEKTÖRÜ

El ayak çekiliyor işlerde azalma var

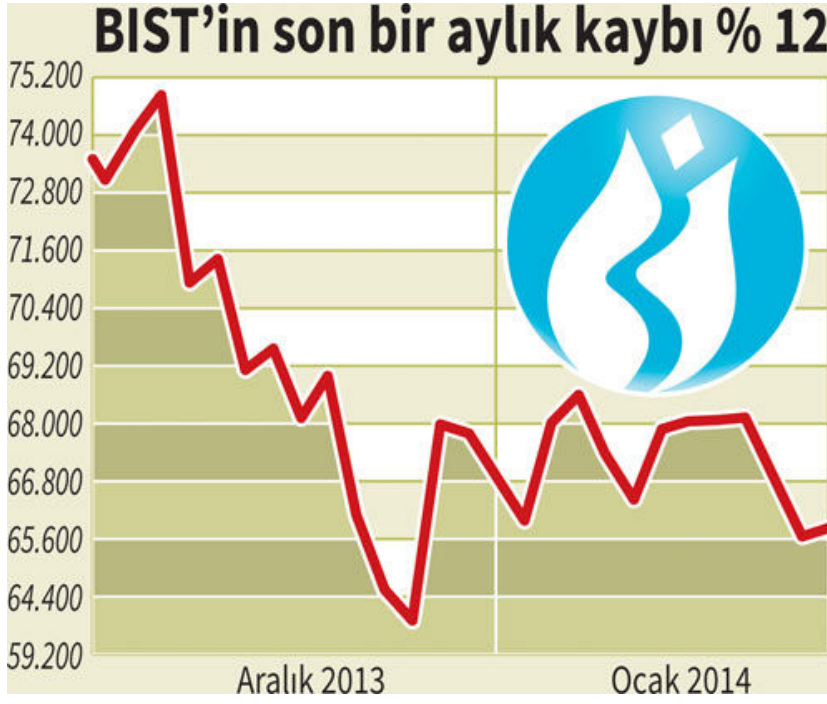
Renault Mais Genel Müdürü İbrahim Aybar, döviz kurlarındaki artışla birlikte yılbaşından bu yana perakende müşterisinde gözle görülür azalma olduğunu belirtti. Aybar, "Yükselişler perakende müşterilerini etkiledi. Filo müşterilerinde halen bir miktar trafik var. Ancak hafta arası showroumlarda neredeyse el ayak çekiliyor. Hafta sonlarındaysa biraz kıpırdanma oluyor" dedi. Müşterilerin 2014 modellerdeki fiyat farkından dolayı 2013 modellere talep gösterdiğini, ancak bu talebin canlı olmadığına da değinen Aybar, "Aralık ayında 130 bin adetlik satış gerçekleşmişti. Normal zamanlarda ocakta satışlar, aralık ayının dörtte biri düzeyinde gerçekleşirdi. Bu ay 43 bin dolayında satış olması gerekirken, 30 binli adetlerde kapanabileceğini düşünüyoruz" diye konuştu. Otomotiv Distribütörleri Genel Sekreteri Hayri Erce de, kurlardan kaynaklanacak sıkıntının boyutunun, şubat ayında 2014 modellerin gelişile görülebileceğini kaydederken, "Sektörde kimsenin yüzü gülmüyor. Önümüzü görmekte zorlanıyoruz" ifadesini kullandı.

TURİZM SEKTÖRÜ

Güven ortamı sağlanmalı

VIP Turizm'in Yönetim Kurulu Başkanı Ceylan Piriñciođlu, "Ekonomideki gerginlik, insanların uzun vadeli tatil planlarında etkili oluyor. Ayrıca euro'nun artması, euro bazlı olan yurtdışı turların fiyatlarını etkiledi. Satışlarımızda 17 Aralık haftasında bir yavaşlama yaşadık ama bugün belli bir dengeye doğru ilerliyoruz. Çünkü hem erken rezervasyon indirimi, hem 12 ay taksit fırsatımız devam ediyor. Bu da fiyatları dengeliyor" dedi. Sektörde kısa dönemli kur sabitlemelerinin yapıldığını hatırlatan Piriñciođlu, "Bizler gerek erken rezervasyon imkanlarının sürelerini uzatarak, gerekse yüzde 40 oranında indirimi, 12 aya varan taksitle sunarak, dövizdeki artışın olumsuz etkilerini yumuşatıyoruz. Ancak bundan önemlisi huzurun ve güvenin tekrar sağlanmasıdır" diye konuştu.

İNŞAAT SEKTÖRÜ

Bir tedirginlik hâkim lansmanlar erteleniyor

İstanbul İnşaatçılar Derneđi (İNDER) Başkanı ve Teknik Yapı'nın patronu Nazmi Durbakayım, "Yükselen dövizle sektördeki tedirginlik de kendini göstermeye başladı. Gayrimenkulün güvenli liman olarak görülmesi nedeniyle, kendini ispatlamış ve marka olmuş inşaat firmaların projelerinde satış sürüyor. Küçük ve orta ölçekli inşaat firmaları ise güçleri yettiği kadar dayanmaya çalışıyor. Durgunluđun olumsuz etkileri var. Lansmana çıkmayı düşünen projeler beklemede, bunlar için yeni planlar yapılıyor" dedi.

"Aralık 2013'e kadar enflasyon ve döviz kurundaki rutin artışa bağlı olarak yapılması gereken konut zamları, inşaat firmaları tarafından sübvansede edildi. 2013'ü daha iyi kapatmak adına konut fiyatlarına zam yapılmadı ve kar marjları aşağıya çekildi" diyen Durbakayım, şöyle devam etti: "Ertelenen bu zamların 2014'te yüzde 8 ila 10 arasında fiyatlara yansımaları bekleniyordu. Ancak özellikle dolar kurunun 2 TL'yi aşması ve yüzde 10'un üzerinde değer kazanması, bu hesapları alt üst etti. Bundan sonraki süreçte yeni fiyatların en az yüzde 15 artışla tüketiciye yansımaları kaçınılmaz oldu."

PERAKENDE SEKTÖRÜ

Kur geri çekilmezse hane halkı etkilenir

TOBB Perakende Meclis Başkanı Mehmet Nane, "Kurlardaki artış ne zaman etkili olmaya başlar? Hane halkının gelirine etki ettiğinde... Yani ürünlerin zamlandığında, benzine, doğalgaza, elektriğe zam geldiğinde" dedi.

Tüm bunların tüketiciyi negatif etkileyeceğini belirten Nane, "Henüz negatif bir etkilene başlanmadı. Bizler de ürünlerimize yansıtmadık. Kurların daha makul seviyeye geleceğine inanıyorum. Ama bu durum, olayların kısa sürede çözülmemesi durumunda da hane halkına birebir yansımacaktır. Çünkü üretici de, perakendeci de devlet de kompanse edecektir. Mesela devlet şu anda kompanse ediyor zaten. Yeter ki moralimizi bozmayalım. İhtiyaçlarımızı ötelemeyelim ama ihtiyacımızı alalım. Ekonomik çark dönmeye devam edecektir."

Media Markt'ın CEO'su Bülent Gürçan ise, "Türkiye dönem dönem kur artışlarını reel anlamda yaşamış bir ekonomi. Gerek sektörümüzdeki firmalar, gerekse de tüketiciler dönemsel bu etkileri artık hayatımızın bir parçası olarak görüyorlar. Hayatın diğer alanlarını etkileyeceği kadar sektörü etkilemesini bekliyoruz" diye konuştu.

